

17 lutego 2023 r.

Po opinii Rzecznika Generalnego TSUE ws. C-520-21 nadzór finansowy podtrzymuje swoje stanowisko

W dniu 12 października 2022 r. Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) na rozprawie w postępowaniu przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) przedstawił obszerny i kompleksowy [stanowisko](#) w sprawie C-520/21.

Celem przystąpienia Przewodniczącego KNF do postępowania w sprawie C-520/21 było przedstawienie TSUE pełnego i kompleksowego obrazu uwzględniającego wszystkie aspekty – w tym finansowo-ekonomiczne – zagadnienia związanego z rozliczeniem kosztu kapitału, a przystąpienie to stanowi realizację mandatu nadzoru finansowego określonego prawem krajowym.

W stanowisku Przewodniczącego KNF wykazano w szczególności, że zasada skuteczności dyrektywy 93/13 nie sprzeciwia się wynagrodzeniu należnemu bankowi za korzystanie z udostępnionego kredytobiorcy kapitału w razie upadku umowy w wyniku abuzywności jej postanowień, gdyż już konsekwencje unieważnienia umowy kredytowej – także w razie przyznania bankowi możliwości domagania się rozliczenia z tytułu wieloletniego korzystania przez konsumenta z kapitału udostępnionego mu przez bank i przeznaczenia go na zaspokojenie potrzeb konsumenta – zapewniają konsumentowi ochronę i korzyści (zdjęcie z konsumenta całości ryzyka walutowego) wykraczającą poza same skutki ewentualnej abuzywności klauzuli kursowej. Problem, do którego w istocie zmierzają tzw. spory frankowe na polskim rynku finansowym nie wiąże się bowiem w istocie z ewentualną abuzywnością tak lub inaczej sformułowanej klauzuli kursowej, lecz istotnym umocnieniem franka szwajcarskiego wobec złotego.

Podkreślono także, że pozbawienie banków możliwości żądania takiego rozliczenia – czyli przyznanie konsumentowi wieloletniego „darmowego kredytu” – będzie miało dramatyczne konsekwencje z punktu widzenia wszystkich wartości, na straży których stoi nadzór finansowy – dla stabilności i bezpieczeństwa rynku finansowego, ale także dla jego transparentności, zaufania do niego oraz z punktu widzenia ochrony wszystkich jego uczestników.

W dniu 16 lutego 2023 r. Rzecznik Generalny TSUE przedstawił swoją opinię w postępowaniu w sprawie C-520/21. Po zapoznaniu się z opinią Rzecznika Generalnego, nadzór finansowy podtrzymuje w całości opinię wyrażoną przez Przewodniczącego KNF przed TSUE w dniu 12 października 2022 r.

Nie jest celem niniejszego komunikatu polemika ze stwierdzeniami zawartymi w opinii Rzecznika Generalnego, w szczególności odnoszącymi się do kwalifikowania rozliczenia z tytułu korzystania z kapitału jako źródła „zysku” banku, ani uzasadniającymi proporcjonalność sankcji „darmowego kredytu” odwołaniami do kredytu konsumenckiego, który różni się od kredytu hipotecznego zarówno parametrami ekonomicznymi, jak i unijnym oraz krajowym reżimem prawnym (przepisy o kredycie konsumenckim wprost przewidują sankcję „darmowego kredytu”, czego nie czynią przepisy o kredycie hipotecznym).

Dostrzegając walor i doniosłość przyszłego rozstrzygnięcia TSUE w sprawie C-520/21, nie tylko w odniesieniu do poruszonych wyżej kwestii prawnych i finansowych, ale także w odniesieniu do potrzeby poszukiwania proporcjonalności oraz odpowiedniej równowagi między ochroną wartości chronionych dyrektywą 93/13, a innymi wartościami, takimi jak choćby sprawiedliwość czy stabilność systemu finansowego, której utrzymanie leży w interesie publicznym, polski nadzór finansowy w pełni podtrzymuje argumentację zawartą w stanowisku Przewodniczącego KNF przedstawionym na rozprawie przez TSUE w dniu 12 października 2022 r.

Niezależnie od dalszego rozwoju orzecznictwa sądów krajowych oraz unijnych, Komisja Nadzoru Finansowego oraz Urząd Komisji Nadzoru Finansowego, tak jak dotychczas, będą w dalszym ciągu stać na straży wartości wskazanych w ustawowym mandacie nadzoru finansowego, dbając o prawidłowe funkcjonowanie rynku finansowego, jego stabilność, bezpieczeństwo oraz przejrzystość i zaufanie do rynku finansowego, a także zapewnienie ochrony interesów wszystkich jego uczestników.